

ROATA ISTORIEI SE MĂ ÎNVARTE

Făcând bilanțul acestei Conferințe de Pace, constatăm că la conferința de la Comitetul central p.c.r., Ion G. Maurer a subliniat că Gh. Gheorghiu Dej a fost pionul principal ce reprezenta atitudine partidului și că el ar fi rămas conducătorul delegației dacă s'ar fi întâmpnat ca Gh. Tătăreanu să fie chemat în țară.

Au căutat ca tocmai la conferința de presă cu gazetarii străini "unde urechile erau deschise mai mult la calomniile strecurate la adresa României, unde Partidul comunist francez nu era dispus să creadă ceea ce spunea Gafencu, că guvernul român e nepopular, pe când cei de la Quai d'Orsay erau dispuși să creadă aceasta, tocmai acolo am vrut să combatem. Participam la această conferință de presă și am fost atent, și lucrurile din gazetele noastre au fost cu totul noi. Fiecare membru al delegației a stat de vorbă cu gazetarii despre diverse lucruri. Nu se putea să stăm să nu vorbim. S-a stat de vorbă în timpul bufetului. Era asta o tactică, dacă unul pune o întrebare indiscretă, îi băgăm un sandwich în gură. Dar toate acestea care au apărut în presa noastră despre delegația de la Conferința păcii dau o imagine de neseriozitate. După munca prestată acolo aveam dreptul să nu fim prezentați în forma asta, cu așa puțină seriozitate..."

La întrebarea lui C. Părvulescu "ce crede tov. Maurer, față de poziția luată de grupul Gafencu, nu se pun în afara legilor țării, pe-trucă ei sunt cetățeni români?". Răspunsul a venit prompt, "părerea mea este că se pun și guvernul va trebui să ia măsuri... Poziția pe care o ia Gafencu în ce privește această problemă constituie în mod evident o și mai marcată trădare."

Urmările nefastei Conferințe s-au văzut imediat, măsurile fiind luate de partidul comunist care-și văzuse "sacii în căruță".

La 5 zile după semnarea Tratatului de Pace de la Paris, s'a declanșat la București primul val de arestări din rândurile PNT, pe 19 Mai al doilea val, iar pe 14 Iulie 1947 înscenarea de la Tămădău, zi în care Franța se sărbătoreau 158 ani de la căderea Bastiliei, în timp ce în România, sora ei mai mică, se deschideau sute de "Bastilii."

Mai mult, ministrul justiției, Lucretiu Pătrășcanu, omul legii, si-a introdus, ca agent al siguranței în conducerea PNT pe propriul văr, colonel Ștefan Stoica, după întoarcerea de la Conferința păcii,

Disensiunile între tovarășii de drum au început ^{tot} imediat. În August 1947 a fost arestat Emil Oprisan, fost consilier la Conferința de Pace și expert în Ministerul de externe care în "laboratoarele" siguranței a declarat că a transmis informații din partea lui Victor Rădulescu-Pogoneanu grupului Gafencu și învinuit de trădare a fost implicat în procesul înscenat lui Iuliu Maniu și Ion Mihalache cu încă patru funcționari din Ministerul de externe, și alți patru diplomați din grupul Gafencu care combătuseră tezele de trădare al delegației române la Conferința de la Paris.

Înainte de terminarea înscenării procesului-Maniu-Mihalache, a fost dat afară din guvern, Gheorghe Tătăreanu acuzat de trădare cu toți membrii din guvern ai partidului lui. Și în locul lui au numit pe Ana Pauker (ochii și urechile lui Stalin în România). În 1950 arestat a stat Peste 5 ani închis la Sighet.

Horia Georgescu, diplomat, Prim secretar al Legatiei române de la Paris, care a lucrat cu delegația română la Conferința, a fost rechemat de Ana Pauker și pe 30 Decembrie si-a dat demisia din post, rămânând să îngroașe rândurile exilului.

Horia Grigorescu, ministru plenipotentiar la Praga, în Mai 1947

fiind chemat să se prezinte la București, a trecut în Austria și a cerut azil politic, și a fost trecut pe listele securității "în caz de identificare să fie reținut."

Emil Opriș, diplomat, component al delegației, a fost condamnat la 3 ani în procesul Maniu, pentru trădare.

Lucretiu Pătrășcanu, ministrul justiției, cel care le-a adus cele mai mari servicii venetilor de la Moscova (a desființat magistratura, a legalizat furtul voinței naționale din 19 Noiembrie 1946, a acceptat să se facă tot felul de ilegalități sub ministeriatul lui) până la urmă după arestarea lui Mainu, alungarea regelui, i-a venit și lui rândul pe 27 Aprilie 1948, arestat, a trecut prin chinuri îngrozitoare scilodindul și apoi condamnat la moarte a fost asasinat în Jilava de colonelul Iosif Moldoveanu. În 1968 asasinul lui după ce și-a omorât soția și copiii, s'a sinucis.

Belu-Herbert Zilber ajuns în delegația de la Conferința de Pace prin intervenția lui Lucretiu Pătrășcanu, în 1948 arestat, a fost folosit ca martor acuzator împotriva lui Pătrășcanu și în același timp coacuzat ca spion al fostei siguranțe a lui Moruzov, a primit condamnarea la moarte pe care i-au comutat-o în muncă silnică pe viață, eliberându-se în 1964. În continuare a fost folosit ca agent de securitate.

Ana Pauker, -omul de încredere al Moscovei- arestată în 1952, exclusă din partid ca trădătoare, ea care-i făcuse trădători pe cei din grupul Gafencu, și-a terminat viața arsă la Crematoriu.

Ion Christu, președintele Comisiei române pentru aplicarea armistitiului, diplomat (nepotul lui Titulescu, luat la Conferința de Pace ca expert), a fost arestat și dus la Sighet (pe 5/6 Mai 1950) unde a murit în condiții de exterminare pe 2 Iunie 1953.

Zenobie Păclișeanu, fost secretarul Adunării Naționale de la Alba Iulia, din 1 Dec. 1918), istoric, director în Ministerul Culturii, a fost luat ca expert în Delegația Conferinței de Pace pentru problema Transilvaniei, a fost exclus din Academia Română, arestat în 1943, după anchetă trimis la Sighet până în 1952. Rearestat ca Vicar General al Bisericii Greco-catolice din Vechiul Regat (pe 19 Aprilie 1957), torturat, a murit în Martie 1958 din cauza tratamentului de exterminare din Jilava.

Aceștia, unii trădători de meserie, alții obligați să meargă la Conferința de Pace, au plătit cu viața această participare forțată la un act dictat de Moscova.

Aceasta era răsplata comunistă.

DE LA ÎNCETAREA SUFRIINȚII ASUPRA ROMÂNILOR

GRIGORE GAFENCU CONTINUĂ ACTIUNEA DE SALVAREA ROMÂNIEI

Pe lângă om politic de renume internațional, a cărui activitate remarcabilă s'a văzut în timpul Conferinței de Pace de la Paris, Grigore Gafencu a continuat ca ziarist să arate drama neamului românesc în presa internațională, dar și în cea a exilului.

Astfel s-a condusă rubrică "Situatia politică" din ziarul "România Muncitoare" unde printre colaboratori se află și Serban Voinea, Al. Busuioceanu, V.V. Tilea, Virgil Ierunca și alți mănuiitori ai condeiului din exilul românesc.

Tot din 1951, îl găsim semnând rubrica "Cronica externă" a ziarului "Românul" organ al "Ligii Românilor Liberi" înființat din Martie 1951, când la conducere a ajuns generalul Nicolae Rădescu alături de Gafencu, Stelian Popescu, Mihai Flăcășanu s.a. și anunțând obiectivul apariției: "Strânși uniți în slujba aceleiași Cauze; reprezentanți de partide și bărbați independenți, căutăm să deslușim împreună țelurile acțiunii noastre naționale".

Din Apelul generalului N. Rădescu "Către totți cărturarii Români liberi", în vederea înființării unei Academii Române, se observă adevărată cauză a luptei: "Din clipa când dușmanii care ne-au robit țara s'au simțit în voia lor, ei au început să-și pună în aplicare planul lor de grabnică și totală nimicire a poporului român, atacându-i temelile de rezistență, pe toate căile și cu toată înverșunarea... Prin aceste specimene servile guvernul comunist a proclamat oficial nevoia de -transformare a limbii române- pe cale artificială și forțată. Aceasta nu înseamnă decât slavizarea în chip perfid a limbii noastre pentru ca astfel să se poată arunca îndoiala asupra obârșiei ei latine... Pentru înfruntarea și demascarea acestui plan diabolic, este nevoie de reacțiunea imediată a cărturarilor români liberi, reprezentanții autentici și calificați ai culturii românești și apărătorii legitimi ai limbii române... De aceea, socot că este în interesul țării și neamului să propun "Înființarea Academiei române liberă"..."

Conștient de pericolul ce pândește România, Grigore Gafencu odată scăpat din Kremlin și ajuns în lumea liberă a scris și publicat "Préliminaires de la guerre à l'Est (1944) și Derniers Jours de l'Europe (1946)", făcându-se clopoteu de alarmă al pericolului comunist ce amenința Europa occidentală.

Angajat în toate acțiunile politice a fost reprezentantul României în "Națiunile Captive", expert pentru Europa de est al Consiliului Europei de la Strasbourg, a deținut funcția de presedinte al Uniunii Europene a Federaliștilor... peste tot fiind primit cu o deosebită simpatie.

Conferințele tinute au fost adunate și publicate în volumul "Contre-Offensive de la Paix" apărut în anul morții călăului omenirii, când o adiere de libertate se simțea peste omenire, dar luptele pentru succesiune și apoi desvăluirile făcute de Hrușciiov asupra epocii lui Stalin, au îngrozit omenirea.

Tot în 1953, pe 16 Mai, la moartea generalului Nicolae Rădescu a apărut în ziarul "Românul" omagierea acestui mare apărător al ființei neamului românesc împotriva "celor fără neam și Dumnezeu", cuvinte scrise de Grigore Gafencu:

"Fiecare epocă din istoria unei țări are bărbații săi mărunți, care se potrivesc cu păcatele vremii în care trăiesc, și puținii... sunt bărbații mari, care prin virtuțile lor deosebite izbutesc să lase în urma lor, chiar în vremile cele mai întunecate, o dâră de lumină. Am avut astfel epoca ctititorilor noștri de țară, epoca făuritorilor României neatârnată, unite și mari, epoca luptătorilor însuflețiti pentru înscăunarea unei cinstitute democrații românești. În epoca de azi, când cea dintâi virtute e aceea care îndeamnă la rezistență împotriva cutropitorilor străini, -Generalul Nicolae Rădescu era menit să fie purtătorul de cuvânt și soldatul fără teamă al neamului."

"Spiritul Genevei" instaurat după 1954 a făcut să mai iasă la lumină unele arătări cu chip de om, parcă veniti din altă lume, din lumea umbrelor infernului subteran comunist.

Și aceștia au auzit prin sfârșitul lui Octombrie 1955 o veste cutremurătoare transmisă pe undele "Europi libere", din care reiese că un ziarist american a luat un interviu unui trădător de neam, să-i spunem pe nume, lui Gheorghe Tătărașcu, ieșit din închisoare, și care "a vorbit despre moartea lui Maniu și propria-i eliberare, după 5 ani de închisoare...a mai vorbit și despre alte personalități politice din România. Astfel el crede că Dinu Brătianu, fost șef al Partidului Liberal și care a colaborat deseori cu Maniu, a murit la vârsta de 84 ani, în 1950, tot la închisoare."

După metoda comunistă această știre a fost făcută public de față fiind un alt trădător de țară, care timp de doi ani de zile a cerut prin presa comunistă moartea lui Maniu și Brătianu. Este vorba, după cum toată România își dă seama, de Silviu Brucan, asistând special ca să savureze știrea.

Peste decenii răsfoind presa exilului, Virgil Ierunca mi-a pus la îndemână relatarea făcută în numărul din Noiembrie 1955 a "României muncitoare" în care sublinia mai apăsător, motivul pentru care regimul comunist își desvăluie cu atîta întîrziere ororile săvârșite:

"Așa dar le-a fost frică. A continuat să le fie frică de Maniu și Brătianu chiar după moartea lor, așa cum le fusese frică de ei vii. Și mai mult poate. Căci unele umbre sunt mai stînjenitoare pentru Tiranie decât cei vii și închiși. Pentru umbre nu s-au inventat încă închisori și nici paznici. Lanțurile nu s'au dovedit până acum a putea lega umbrele. Acelea ale lui Maniu și Brătianu străjuiesc pămîntul românesc. Erau doi mari oameni ai României, acum sunt eroi. Nimic mai primejdios pentru tiranie decât aceste două mari vâpăi din focul martiriului întregului neam românesc, reîntoarse să urzească flacăra ce se ridică din pămîntul nostru pentru libertate. Într'un sens eroii nu cunosc moartea; a-i recunoaște morți este a-i dăruie eternității și revoltei.

Le-a fost frică. Nu rușine. Frică. Au stat pe gânduri mai mulți ani. Apoi, prin vocea unei iscoade, pe care suferința recent îndurată n-o poate spăla de rușine, au aruncat în vîntul destinderii, Veste.

Numai că vînturile, chiar și acelea ale destinderii urzite la Moscova, pot fi înșelătoare. Apusul, prin oamenii lui cei mai calificați, n'a primit vestea cu resemnare, ci cu revoltă.

Căci dacă România a pierdut doi mari bărbați ai săi, democrația internațională vede astfel pierind doi luptători din rîndurile ei, și de neînlocuit.

Calculule isorvite din frică sunt și mai neîndemânaticе decât altele. Cățiiva ani de tăcere nu acoperă o moarte, nu sting revolta, nu salvează nimic.

Ne închinăm cu întreaga țară în fata celor care au fost Maniu și Brătianu. Și cu întreaga țară nu ne mulțumim să îngenunchiem în fața invizibilelor lor rămășițe pămîntesti, ci-i așezăm în fruntea luptei noastre pentru libertate și liberare.

Pentru dreptul României de a-și recuceri tot ceea ce i-a fost furat de tiranie, de a intra din nou în hotare, democrație și viață, ei îi stau mărturie: Statornică, arzătoare și de neînlăturat."

În luna următoare, Decembrie 1955, tot "România Muncitoare" a publicat gândurile lui Grigore Gafencu:

"Pe căi lăturalnice, din niște declarații făcute la București și publicate la New York, aflăm despre moartea lui Iuliu Maniu.

Barbatul care a înfrunghiat ani de-a rândul nădejile, năzuințele, voința de rezistență și credința în izbândă a neamului său, ar fi murit acum trei ani, în singurătate, fără ca nimeni să fi aflat de veste. Tăcerea și taina cu Care stăpânii vremelnici ai Țării noastre au învăluit această moarte, vădesc nu numai deprinderile lor lipsite de orice simțire, de ori ce gând de omenie; ele vădesc mai ales teama lor de Iuliu Maniu care, chiar mort, rămâne pentru ei și pentru samavolnica lor stăpânire, cea mai grozavă amenințare. Fiindcă Iuliu Maniu a fost conștiința neamului românesc. Acest bărbat, al cărui nume a umplut istoria noastră contemporană, nu a cărmuit de fapt decât foarte puțină vreme. Țăria cu care ținea la credințele și principiile sale, nu îi îngăduia adesea să primească sau să păstreze puterea. Cărmuirea sa s'a întins în deobște peste sufletele semenilor săi. De câte ori neamul românesc trecea prin grele încercări, care-l azeau în fața unor probleme de ordin național și moral, lumea se strângea în jurul lui. Cuvântul lui grăia adevărul care lumina mintea și înzecea puterile sufletești. El a fost în vremile cele mai cumplite, în fața invaziei naziste ca și în fața invaziei bolșevice, bărbatul rezistenței naționale. Pentru cine își aminteste că trecutul poporului român e un lung sir de acte de rezistență, care au chezușuit mântuirea unui neam veșnic amenințat de o soartă vitregă, însemnătatea chemării lui Iuliu Maniu e deosebit de limpede și de luminoasă. Curajul său fizic și moral, evlavlia sa creștină, patriotismul său fierbinte și atât de simplu- simțămintele sale credincioase față de prietenii din afară, de "foștii aliați apusei", năzuința sa îndreptată în spre o Europă unită și liberă, toate aceste virtuți îl azeau în rândul dintâi al bărbaților din vremea noastră. Nu e de mirare că a fost printre cei dintâi loviți de cotropitorii străini. El este capul care nu se pleacă, suflul care nu se înjosește. Rezistența lui înfrunghia rezistența fiecărui român, ca și rezistența neamului întreg, încheag laolaltă. Și nu e de mirare că moartea lui a fost atât de lungă vreme tălmăcită. Fiindcă puterile sufletești nu se sting odată cu viața omului. Ele capătă deseori după moarte un avânt mai puternic, o mai vie strălucire. Ce n'ar fi dat stăpânitorii haini ai țării noastre să poată ține închis și mai departe, în lanțuri și în tăcere, suflul lui Iuliu Maniu!"

Vestile despre deteriorarea continuă a situației din România soseau prin intermediul svabilor, cetățeni români de origine germană care fuseseră prinși în tăvălugul nimitor al comunismului venit din două părți. În timp ce stalinistii îi pârjoleau și-i trimiteau cu zecile de mii în minele de exterminare din Donbăs, titoiștii i-au măcelărit până și pe copii nelăsându-le șansa de a trăi în altă parte. O parte din supraviețuitorii Donbasului, ajunși acasă au fost ridicați în timpul luptei pentru putere dintre Gheorghiu Dej și clica Anei Pauker și aruncați sub cerul liber al Bărăganului, unde s-au înfrățit în suferință cu țărani români izgoniți din satele lor de urgia colectivizării.

Acei svabi care au reușit, cu pretul vieții, să scape din țara sârmelor ghimpatе, au constituit un model de solidaritate grupându-se și editând ziarul "Der Donauschwabe" sub redacția unui comitet în frunte cu Franz Schuttack. Ziarul a denunțat permanent pericolul comunist cerând încetarea abuzurilor și repararea nedreptăților săvârșite.

Tot prin presă și Moscova a trecut la dezinformarea celor fugiți ca să-și salveze viața în occident și au scos în Berlinul răsăritean o publicație "Golos rodin" printru "relații culturale cu compatrioții din străinătate".

După modelul sovietic și românii au trecut, în luna când se anunțase moartea lui Maniu și Brătianu, la tipărirea unei gazete, tot în Berlinul răsăritean și după acelaș model sovietic, în numele unui "Comitet Român pentru Repatriere", consuit la "inițiativa unui grup de cetățeni români".

De necrezut, nu numai apariția era în timpul când se anunțase moartea celor doi martiri ai neamului, dar între "inițiatori" se găsea cel ce făcuse comunicarea, trădătorul Gheorghe Tătărașcu alături de nepotul lui Iuliu Maniu, Ionel Pop (fost și el ministru) iese de asemenea din închisoare, și printre cei "13" mai figurau, George Ivașcu (ziarist legionar) condamnat în 1951 la 5 ani, Aurel Pampu (funcționar la Centre de Recherches Scientifiques, din Franța) expulzat în 1950 pentru activitate contra Siguranței statului francez, și câteva nume nemțești precum Else Zikeli, St. Heintz, Johannes Franz Bulhardt (crezând că poate vor opri exodul nemților), și alți colaboraționiști.

Apelul lansat era marcat de o ipocrizie frapantă comunistă, marelui sediu "comitetului" era la Berlin pus sub directă supraveghere rusească a generalului Mihailov, și se adresa:

"Dragi compatrioți (în țară li s'ar fi zis -banditi-)...

Cine are nevoie de voi acolo? Doar aceia care vor să vă folosească în munca cea mai grea sau în munca cea mai necinstită, în munca în care să vă vindeți conștiința, să vă trădați patria (trădătorii vorbesc de trădare, n.n.) și familiile voastre (dar nu suflă nici un cuvânt că în țară unde erați invitat să revii, capul familiei aruncat în temniță era despărțit de soție și copii).

"Iar în cazul când nu veți mai fi buni nici pentru aceasta veți fi aruncați la gunoi ca o otreapă nefolositoare. (În țară erau aruncați în gropile comune)...

"Aveți, asadar, două drumuri: -Unul care duce spre adevărata voastră mamă-Patria- și unde veți găsi căldura și liniștea sufletească... Celălalt este drumul pribegiei, drumul umilintei și nesiguranței zilei de mâine, drumul care, mai devreme sau mai târziu, indiferent de voința voastră, vă va duce să trageți în părintii, soția și copiii voștri."

Apelul era însoțit și de anunțul: "Pentru a da posibilitatea în toarcerii în țară a cetățenilor și fostilor cetățeni români aflați peste hotare și care doresc să se reîntoarcă în patrie pentru a se integra în munca constructivă a poporului român, Prezidiul Marii Adunări Naționale, emite următorul decret de amnistie..."

Cei câțiva reînțorși, după ce făceau declarații aruncând cu noroi în regimurile din țările unde găsiseră adăpost și hrană, erau storși de informații despre toți pe care îi cunoscuseră și apoi puși să vorbească în același limbaj la radio, televiziune sau să iscălească declarații făcute de alți și publicate în presă, după care foarte mulți din ei veneau în temnițe, alături de noi și își blestemau zilele de prostia făcută cu înțoarcerea în patria "iubită" și căminul calduros.

Decretul de amnistiere a avut și un termen până la care puteau să se întoarcă: vara lui 1956. Dar pentru că refugiații nu se înghețau la revenire, termenul s'a prelungit la 30 Dec. 1958, apoi la 1 dec. 1960, în continuare la 30 Dec. 1965

Acest ziar era trimis, fără să fi fost cerut, românilor din străinătate cărora securitatea le aflase adresele prin agenții infiltrați printre ei.

Grigore Gafencu în 1956 a răspuns acestei-Chemări-,care nu dădea liniste conducătorilor comunisti,prin ziarul "America":

"Nimeni dintre noi nu tăgăduiește că e greu și amar de a trăi departe de țară,de a ține în frâu dorul care înabușă.

Nimeni dintre noi nu se simte fericit când îl napădesc amintirile din trecut.Nimeni nu uită de casa în care s'a născut,de biserica în care s'a rugat,de căminul pe care l-a părăsit.Nimeni nu uită de țara unde a crescut,unde a muncit și pentru care s'a luptat pe câmpurile de război.

Ceea ce am căutat în străinătate nu e un trai mai ușor,-o viață în desfățare și în belșug.

Am părăsit țara cu inima grea,știind ce ne așteaptă în surghiun, oricât de primitori și de binevoitori ne-ar fi prietenii străini. Ne mână însă credința că ne va fi dată puterea să ducem vestea prețutindeni despre jicnirea și grozava nedreptate pe care le are de îndurat neamul românesc,-pentru a aminti neîncetat despre suferințele lui,despre chinurile celor mai buni fii ai săi,despre jalea și umilința care apasă asupra unei țări de veche și aleasă omenie. Am venit să spunem,și să spunem fără sfârșit și mereu din nou,că o țară care a luptat veacuri de-a rândul pentru neațărnare,și care cu gândurile și năzuințele ei curate,era o podoabă pentru lumea europeană,zace cu toate drepturile ei frânte,în cea mai cumplită slugărnicișă...Să vie vremurile pe care le dorim,-să plece străinul din țară,să fie neamul românesc din nou stăpân pe soarta lui,să se împlinească acea izbândă a dreptății pentru care luptăm și vom lupta până la capăt și atunci,de vom fi primiți cu pietre sau cu flori,să vedeți cum vom alerga ca să fim,cu o clipă mai devreme,dacă s'ar putea,ajunsi în țară.

Si nu va fi nevoie de un Comitet de repatriere pentru a ne îngădui să serbăm în acea zi reîntregirea neamului nostru,neațărnat și liber."

Frământat de cursul evenimentelor ce au urmat morții călăului omenirii și mai ales de neputința țărilor libere de a elibera pe cele captive ce-si ridicau fii cu piepturile desvelite în fata mitralierelor,tot rușesti,și care-i subjugase,Grigore Gafencu si-a dat obstescul sfârșit la Paris,acum o jumătate de secol,pe 30 ianuarie 1957.

În memoria lui ziarele le din exil au apărut îndoliate și colegii de luptă pentru a face cunoscută drama poporului român,au scris articole omagiale,printre care:Virgil Ierunca,Vintilă Horia,Mircea Eliade,N.I.Herescu,Al.Cifarelli,generalul Ion Gheorghe si multi alti.

Dar cum mâna securității e lungă,s'a găsit si delationistul de venit colaborationist,Victor Tulbure, să publice la București,în "Contemporanul"din 8 Feb.1957 poezia-La mormântul unui trădător-

Un fragment din -Jurnalul intim-datat Ianuarie 1957 si publicat în ziarul "Românul" din Ianuarie 1960,este un adevărat îndreptar al "Menirea Exilului" după care s'a condus si el:

"Cu cât trece mai mult timpul,cu atât adevărata și singura calitate reprezentativă a exilatilor rămâne în contributia lor personală pe tărîmul luptei de eliberare.

Această contributie poate însemna mult dacă valoarea a ceea ce dăm în lupta noastră este importantă.Dar ea nu va însemna nimic dacă înaintea îndatoririlor ce avem,punem pretențiunile noastre personale.În lumina experiențelor recente(rascoala maghiară),misiunea ce se impune tuturor exilatilor-și celor vechi și celor noi-mi pare a fi următoarea:

Exilatii nu au de apărut privilegiile sau pretențiunile unei anumite clase sociale sau a unui anumit partid politic.

Misiunea lor este de a ține sus torta libertății și de a-i întreține flacăra, cu toată fervearea credinței lor, până în ziua desrobirii, când vor trebui să o treacă în mâna celor ce în țară, prin jertfele lor, deschid drumul biruinței.

Exilații nu pot (nu au nici dreptul și nici competența) să decidă în vremurile pribegiei asupra unor instituțiuni, care în trecut au asigurat independența și continuitatea Statului; dar cu atât mai puțin au ei dreptul de a întreține iluzia înșelătoare că ar putea impune popoarelor lor alte forme de cărmuire, și alte instituțiuni politice și sociale, decât acelea pe care popoarele ele înșile vor înțelege să si le hotărască în mod suveran în ceasul eliberării. În acel moment este manifestarea voinței naționale care va decide de viitorul Patriei..."

Acesta a fost Grigore Gafencu care si-a onorat datoria de român, luptând pentru întregirea neamului, fiind printre Ctitorii României, fapte pentru care i s-au decernat, Ordinul Mihai Viteazu și Legiunea de onoare (franceză). Când țara a fost cotoplită de vesnic dușman de la răsărit, Grigore Gafencu a luat drumul exilului pentru a face cunoscută drama neamului său, apărându-i drepturile la Conferința de Pace din 1947, în fața trădătorilor impusi de trupele rușesti. Si a fost cel mai destoinic luptător pentru drepturile, neamului românesc, furate.

Pe calea undelor, la sfârșitul lui Noiembrie 1969, Monica Lovinescu anunța că osemintele și Jurnalul lui Grigore Gafencu, de peste un an fuseseră vândute de fosta soție Margareta, aceluia împotriva căreia a luptat ceas cu ceas, clipă cu clipă "și motiva prin -Glasul Patriei- că n'a vrut să-și lase șotul "a face pe martirul în exil...când destinele României sunt în mâinile României (n.n. via Moscova) și feliicită (n.n. contra costul unei pensii de 3.500 lei) din toată inima guvernul și conducătorii țării care au făcut atât pentru țară, pentru ridicarea prestigiului ei."

Tocmai în acea perioadă "prestigiul țării fusese și mai batjocorit de afacerea Caraman, iar cei 11 colaboratori dintre care unii perfectaseră -vînderea osemintelor- erau obligați să părăsească teritoriul statului Francez.

Monica Lovinescu, la sfârșitul expozeului de la Europa Liberă conchide că "memoria lui Grigore Gafencu se află deci într-o închi-soare din România, iar pentru doamnă "ne lipsesc calificatiile unui astfel de act, dintre cele mai grave din câte au fost săvârșite, de când există un exil românesc. Ne rămâne doar atât: să smulgem memoria lui Grigore Gafencu din mâinile unei văduve pe care o crezusem credincioasă și care nu s'a dovedit decât abuzivă."

Această smulgere din uitare o facem și acum, la 60 de ani de la înscenarea condamnării și 50 de ani de la moarte, așezându-l alături de recunoscuta purtată celor ce l-au însoțit și sprijinit pe drumul onoarei și dreptății românești, în fața trădătorilor și colaboraționiștilor.

Referințe folosite la lupta lui Grigore Gafencu:

Enciclopedia EXILULUI literar ROMANESC (1945-1989) de Fl. Mărculescu, Povestea vorbei, emisiunea nr. 522, din 27 Nov. 1985, ținută de Virgil

Ierunca, la postul de radio Europa Liberă.

UNDE SCURTE, jurnal intim de Monica Lovinescu.

O contribuție la Istoria exilului românesc (vol. 2) se A.S. Marinescu,